

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

19 iunie st. v.

1 iuliu st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea:

Strada principală 375 a.

Nr. 25.

A N U L XXIV.

1888.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.

Pentru România pe an 25 lei.

Petre voinicul.

— Poveste. —

fost odată, ca ne altădată, un om ș-o mu-
riere pirliti de săraci, încât sta să saie 'n apă.
Sufletul din oșe, un bordeiu hărbuit, spriginit
de patru țapi bătuți în pământ ș-un copilăș cu nu-
mele Petre, — atât aveau numai în lumea asta.

Și fiind c'asă le-a fost data, ca sărăcia să se
țină de ei ca scaiul de oie, ba să-ți pôtă da ina-
inte odată cu capul.

Peste ți, când părinții erau la lucru, lui Petre
ha să-i pôtă da ei mai mult, decât două rójbe de
parale; — vedă el cum a puté custá, că ei mai
mult nu pot!

Așáfel ținut, Petre șcicia mai tôte țilele, că ce
lucru mai pôte să fie și fómetea aceea, despre care
bêtrânii ne spun; — da! avea Petre cunoșcințe in-
tínse despre fómete, căci cu cele două parale numai,
umblá rupt de fôme, de-i pocniau urechile și-i co-
răia pântecel ca la un lup hămisit, ce numai se lé-
gână umblând.

Dar nu-i tot cum cugetă omul, ci cum dá
Domnul!

Petre, de și crescut mai tot cu răbdări prăjite,
din mila cinstitei neaveri gătite, creșcea, me rog, se
imputeria vedénd cu ochii, de-ți erá mai mare dra-
gul să-l privești. Nu se găsiá copil să-l taie în satul
impêratului de Roșu, unde se născuse, nu nici unul;
tocmai de aceea i-au născocit numele de *Petre Voi-
nicul* și așa a remas până în ziua de ađi și va re-
mâne. cât a fi mălaiu în țerá.

Intr'o ți, copiii satului, la joc fiind adunați,
cum și de unde, nu se șcic, destul, că aflá un puiúť
de șerpe. Și, decá aflá ei pe puiúťul cel de șerpe, se pun
pe el cu ciomege, cu petrii, de p'aci să-l strucescá,
numai țică micá să fi mai dat.

Lui Petre-Voinicul, se 'nțelege că erá de față
și el, — i se făcú órecum milá.

— Ve dau cele două parale, ce le am pe țiua
de ađi, nu stropșiți șerpele, ci mai bucuros dați-mi-l
mie! — ție el.

— Paralele vorbesc, — răspund băeții; — al teu
să fie.

la Petre puiul cel de șerpe și-l duce acasă, la
bordeiu, unde-i face culcuș môle după cuptor și-l
pune să ședá acolo.

— Bun suflet de om ești Petre! — ție puiul
cel de șerpe, n'am să uit de tine nici odată, că dela

mare nevoie m'ai scos. Grigi numai să nu me omóră
lόμεa. că reu nu ț-a pără, nu, nici odatá.

Când colea sêra, vin și părinții lui Petre-Voi-
nicul dela lucru, de unde duși furé.

Să veđi cum l'au spelat! Numai ce să-i scu-
ture cojocul, de să-l usture pelea.

— Că tu risipești cele două parale pe nimica
aceea, — că aduci la casá, ce s'a pomenit a fi mai
prost sub sóre și mai urit, — că ne scoți din bor-
deiu cu jigărâi, cum e și puiúťul cel de șerpe, că
una, că alta, — câte 'n lună și 'n sóre, tôte i-le
plesniau în față, de să te iai de un gând, nu alt-
ceva.

— D'apoi, că dragi părinții mei, nu me cihăiți
atáta, că mi-a pățit mintea și mie. Să nu ve fie cu
supêrare, dar când me vedé singur cât e țiuliea de
mare, când nu dau cu ochii de nici o jigărânie, nici
în bordeiu, nici afará în ográdea, imi vine par că să
me prepădesc de urit, că vântul și ancá șuiera tot
a pustiúť și sărăcie. Am cugetat în mintea mea, că
cu puiúťul cel de șerpe are să-mi trecá vremea mai
la modru, până când mi-a trece.

— Apoi să fie de astá-datá și voia ta, mai mult
inse nu óre cumva să te incumeți, că dai de-o straiță
de draci!

N'o trecut două, până 'n trei țile și Petre-Voi-
nicul ér aduce acasă, de astá-datá un mătuș.

— La puiul cel de măť, fă-i Petre culcuș ingră-
dit, sub vatră, că de unde nu me inhață, cât țieci!
— il sfátuie șerpele.

Așá și face el.

Acum trăiau trei guri din cele două parale, că
cu ai sei a scos-o Petre și de astá-datá la cale; —
dar traiu ca acela să nu aibá, vorba ceea, nici puiul
cel de șerpe.

Mai trec două, mult trei țile și Petre al nostru
mai cumpêrá dela băeți un cățeluș tot cu două pa-
rale. Și pe acesta il duce acasă și-l pune la un loc
potrivit ca jigărâniile, nu cumva să se incaiere, în
lipsa lui.

Fiind că și de astá-datá a șciut să imblândescá
mânia părinților, a remas ca să ducá lume d'albá
patru guri la două parale.

Unde unul și n'are cu ce-și pune gura la cale,
rabdá ușor ori căți ênși să fie.

În cele din urmă nu traiul alege, ci felul. Decá
e de ném de așá, apoi să-l țini tot cu plácinte și
verde umplute, și-i veđi prin urechi, de gras ce este;
— altul cu cir și lapte acru se face cum e mutul
mai voinic.

Trece, cât trece și jigărăniile lui Petre-Voinicul se fac toate mari. Puiul cel de șerpe era acum ca piciorul de gros și numai îi sclipiă pielea pe el; — puiul cel de măt era ca un miel, era din cățel un dulău sdravăn, de să nu-i pase nici de lup; era Petrea un flăcău, de să-l tot privești.

— Știi tu Petre și stăpâne, că cine sunt eu? — ȳice șerpele într'una din ȳile.

— De unde!?

— Eu sunt puiul și urmașul în scaun la împăratul șerpilor. Ai să me duci la tată-meu acasă, că ȳ-a respăti de-i fi bun câte ȳile vei ave. M'a ajuns dorul. Veȳi de capeta un car cu boi și o bute ca să mergem, de merinde și nutreș să nu porȳi grije.

Avea Petre-Voinicul un unchiu în stare bună, la acela și avea totă nădejdea. Era înse tot cu inima indoită, fiind că bine șcinea el, că prietenul omului la vreme de nevoie e pungulița și sacul cu mălaiul și spița nemului ușor se pierde, când lumea te șcine sărac lipit, — încât nu remăne decăt a șeptea zamă din chisălița.

Ce-a fi să fie! — își ȳice Petre-Voinicul și se ia la unchiu-seu acela.

— M'aș rugă de dumnea-ta, unchiule și om de omenie, să-mi dai pe-o ȳi, pe doue, un car cu doi bouleni ș-o bute, c'aș ave o trebă de negustorie pân' la un loc. De mi-a fi scris, ca să am ȳile cu pēcate, te miri cu ce-ȳi voiu respăti!

— Acum imi placi nepote, ȳeu imi placi! Cine mișcă tot mai pișcă, cine șade, cōda-i cade, vorba ceea; — ci eu nu doresc, decăt să te vȳd instărit și pe tine, — așa să trăesc. Când ai voie, n'ai decăt să vii, numai pagubă să nu-mi faci.

Cumu-i măne dimineta Petre-Voinicul era la drum încotro îl îndreptase șerpele, ce se pitulase în bute.

— Când ȳ-a fi fōme, Petre, fie ȳie, fie la boi, — n'ai decăt să-mi spui, mai departe trebă mea este.

Unde simȳia Petre, că-l rōde la baierele inimei, ori vedea că boii din jug încep a mălci, pe loc spunea la șerpe, era acesta vrăjia aceea în drum livadă cu erbă mōle cum e colia și cu trifoiu înflorit numai ciucuri și mese întinse cu mănăcări și beuturi alese de să-ȳi omori nevēsta și copiii, de mănecat înse să nu le dai nici pic.

Și după ce merge Petre cu carul, merge ȳi de vēră până 'n sēră, cale lungă să-i ajungă, — soșeșce departe de tot, la un munte, mare Dōmne, mare, — de nu s'a pomenit, făr numai în poveste un munte ca acela. Acı s'a infundat calea, nu mai era încotro.

— Acum să șcii Petre, c'am sosit la marginea împărăȳiei tatălui meu, dar de ce are să urmeze tu să nu te sparii, că n'are să ȳi-se întēple chiar nimic. — Una să ȳ-o increstezi bine! Dela tată-meu, ori ce respăta ȳ-ar da, tu să nu primești, făr numai inelul cu adimanturi, ce sub limbă-l are, numai pe acela să-l ceri, că-i fi cald cătu-i trăi.

— Așă voi face! — răspunde Petre.

În clipița aceea, numai ce se deschid muntii aceea urieși și se face, me rog, o țēră ca aceea, de să te tot mai miri și să te ciudești! Brōșcele erau cāt vacile, brocătōii cāt boii, — era șerpii ca trunchiurile cele mari, — tōte cele erau crescute ca 'n batjocură. Pe Petre-Voinicul înse nimic nu l'a înfricat, cugeȳi că nu-i din lumea nōstră.

Dela o vreme soșesc la mijloc de țēră, unde era durat satul împărătesc.

Să fii vȳdut bucurie pe împăratul, când ș-a vȳdut feciorul! Sta să-și iēsă din piele de voie bună și nu șcinea nici el cu ce să-l omenescă, cum să-l cuprindă, că-i era singurul odor și urmaș în scaun.

Și puiul de șerpe s'a dat de trei ori peste cap și s'a făcut pe loc un tiner flăcău, de să nu te mai sature de a lui privire.

Spune apoi, cum Petre-Voinicul l'a scāpat de mōrte, cum l'a crescut din cele doue parale ale sale, — cu un cuvēnt, laudă el purtarea celuiia cu vorbe numai mursă și miere, ca să 'nmōie inima tată-seu cum s'a putē mai bine.

— Dragul meu tiner voinic! cu ce să te respătesc, că mi-ai făcut atāta bine? — Cere, că-ȳi dau comori nesfērșite, galbeni groși în dungă și cu spor la pungă, — pietrii nestimate și adimanturi, ce lucesc ca ochii de bālaur; — cere un car de ele, — cere noue, — cere noueȳeci și noue, că-ȳi dau Petre, iȳi dau la bunătăȳi, de să nu le afli rostul, — nici tu, nici nēm de nēmul teu.

Petre-Voinicul, când auȳia de-al de-astea, simȳia, par că se 'nvērte lumea cu el, îl apucă un fel de slăbie și numai anevoie s'a putut hotărı să se țină de vorbă.

— Să-mi dai innălțate împērate inelul cu adimanturi, ce-l ai sub limbă, că mi-a fi destul!

— Aș! de unde?! Ori-ce, dar inelul nu, odată cu capul nu! — răspunde împăratul.

Cum vede Petre, că împăratul, mai pe sus de tōte la inel ține, cu atāt mai tare stăruēșce, că și el numai de inel ar ave trebuință.

— Apoi, că de! Innălțate împārate, eu sunt un bāet sărac, n'am decăt sufletul din oșe și cu reul sunt deprins, de când mi-or crepat ochii, — comorile, simțesc, că au să-mi piērdă minȳile, crescēnd în nevoi ca vermele în hirean. Decăt te vei îndurā, bine de bine, — de unde nu, n'am încotro, scris mi-a fost se vede, să n'am parte de bine!

— Dă-i tată inelul, decăt-l cere, că noi avem dela Dumneȳeu de tōte cele, — dă-i-l, ȳeu așă, că mult bine mi-a făcut.

Cu mare aia se induplecā împăratul, dar se 'nduplecā totuș și dă lui Petre inelul.

Când l'a scos de sub limbă și i l'a intins, a oftat una chiar dela baierele inimei.

— Pōrtă-l Petre cu pace, cum eu l'am purtat. Când îi ave trebuință de ceva, suflă prin lumea lui și-i ave indatā ori-ce ȳ-ar dorı inima ta, ca să ai.

Isi ia apoi bun remas și plēcă la drum cātără lumea nōstră.

Nu șciu cum, dar par că, de-abiā apucă să se vȳdă la largul și să cerce a inelului putere. Tocmai de aceea mănă pe boi, încāt o țineau tot în fuga cea mare și numai spumă se făcuseră.

Când s'a vȳdut eșit din țēră împăratului șerpilor, când a vȳdut că muntele se închide pe urma sa fără lēc de urmă, — numai decăt s'a oprit, a scos inelul de sub limbă ș-a suflat una în lumea lui, inima dorindu-i să aibă tot, ce pōte să-i fie spre bine și lui și la boi.

Să vȳd minune! cum ai clipi odată de doue ori cu ochii, nu mai mult, și se face o livadă cu erbă până în brău și mese întinse cu mănăcări și beuturi alese, de să-ȳi lase gura apă, privindu-le; — nu le-am visā la nōpte!

Isi pune Petre-Voinicul gura la cale, mănăncă și bē cāt îi ia pielea, dar bucatele tot au remas numai înfrunȳite, că erau multe de tot, de puteai să înnoȳi în zamă.

Apoi prinde boii, s'aruncă pe cēglău și cea! și hois! pocnind din biciu, horind din frunză și mai trāgēnd câte-o doină drāgălașă de ale nōstre, de dor și de jale, încāt clocotiau vāiușurile și dēlurile, pe unde trecea.

Unde vrea acolo se opriā, la nimic nu mai ducea dorul.

Sosind acasă așa pe când se 'ngână ziua cu noaptea, — desprinde boii, suflă prin inel, mi-ți vrăjește un câmp cu erbă verde cât e mai mare și erăș mese bogate cu mâncări și beuturi în feluri de chipuri, care de care mai frumoase la privit și mai bune la gustat.

Se pune cu părinții-i la mese și ține-te gură, că s'a dus sărăcia, pe veci s'a dus.

În sfârșit pentru omul în voie bună, toate ca toate, dar draguții de lăutari nu pot lipsi. Petrecerea fără ei e un fel de pomană, nimic alta.

Suflă una prin inel și etă, că-s aci și lăutarii. Apoi ține-te copile! Tot satul s'a trezit în tărăboiul acela, însuși împăratul și nu putea să dormă.

Unchiul lui Petre-Voinicul, auzind, că ui-te cine-și petrece, se face numai toc și pară de necaz.

— Nepotul e salba dracului! — își dice el în a sa minte. A bună sēmă, boii mi-s duși pe apă ș-acum ticăitul bate 'n tălpi paraua cea din urmă. Me duc să ved!

• (Încheierea va urmă.)

Gr. Sima al lui Ión.

Epigrame.

Migrena.

Gbovnică-mi este vecinic

Tot cu fața intristată.

Ce ai dragă? — Am migrenă!

Să-ți dau camfor? — Aș! fugi! cată

Mai bine... — Ce? băi de dușuri. —

— Nu! — Dar ce? — Aș vré v'o dece...

Hapuri? — Aș! ci galbeni noi

Pentr'un șal. — I dau, ... și-i trece.

Un partizan politic.

Eri spuneai că totu-i ciumă;

Ați că-i balsam totul... tot!

Ce să cred din astea doué?

Să cred... că te-ai lins pe bot.

Vox populi...

Gura lumii spune multe,

Nu te potrivești la toate;

Că din câte spune lumea,

Ea nu crede 'n jumătate.

Unei cochete.

Pe-un amic nu crești ce-ți spune:

— Trece vremea, — toate trec!

Și la sfaturi, bune, rele,

Tu răspunzi: „Voi să petrec!”

Dacă ați înțelepciunea

Nu te face să gândești,

Măne oglinda-ți va spune:

Ce ai fost, și ce mai ești.

Protivnicilor...

Fă-me Dómne-un mare zmeu,

Să zbor și să pot mușcă

Pe cei ce-mi fac reu... — Ba nu!

Tot eu m'aș invenină...

Ce vor?

Popii vor mereu pomană;

Militarii, tot resboi;

Moșierii, din cer mană;

Casapii, mascuri de soi;

Stosarii, d'ei groși în chică;

Bancherii, lădi de fier pline;

— Numai eu nu voi nimică,

Când... Tincuța-i lângă mine.

Tóte...

Tóte-mi sânt pe plac, șteu tóte!

Numai dragoste sânt eu;

Iubesc fórté mult pe Mița.

Tinca e sufletul meu;

Smărăndița, că-i brunetă,

Lina, că-i blondă-o iubesc,

Și pe Olga, și pe-Aglaiă

Rënd pe rënd le îndrăgesc.

Ruscă, grécă ori româneă,

De-ori ce nēm, de-ori ce etate...

— Dar tu lor?... — Ei veți! la asta

Nu m'am gândit nici cum, frate!

Respânditelor mele versuri.

Nici un editor în lume

Să v'adune n'a gândit;

Sânțeți bune? sânțeți rele?

Etă ce nu-s dumerit.

De ceea înse ce-s mândru,

E că nimeni n'ar puté

Volumul vostru de-odată

Zestre focului să-l dea.

N. A. Bogdan.

Șoimul.

(Novelă germană, de E.)

(Încheiere.)

Un fior lin cutriera tot corpul contelui. — Ancă odată! — ți se c'un suspin lung, — și după aceea se întorse cătră Margaretha cu întrebarea: — Ce avem de mâncat în casă?

— Bine ți se — nimic, — răspuse lidela bētrână, — numai sfarmăturile ce au ramas din dejunul dtale.

— Asta-i reu, Margaretho, căci nu am bani, ér acesta scrisóre me încunoșcinteză, că domnișóra Magdalena ar vré să prândescă la mine.

— Nu lăsă să vină, domnul meu drag, n'avem să-i imbiăm nimic.

Fridrich nu răspuse nimic, și se adânci în tăcere, — de-odată își redică capul și esclamá: — Acum am ghicit, aici, ia șoimul, omóră-l și-l pregătește.

— Șoimul, domnule, pe care-l iubești așa mult și carele —

— Tac Margaretho, nici un cuvânt mai de parte, fă ce-ți spun, așterne mēsa în refector cum vei ști mai bine, și mă încunoșcinteză îndată ce va sosi domnișóra Magdalena.

Margaretha nu mai cuteză a vorbi mai departe, luă șoimul, plângend cu amar cobori treptele. Magdalena, care cu frica crescendă așteptă rentórcerea ei, vedend în ce tristēta întórcē bētrâna — sári spe-riată de pe scaun.

— Ce s'a întemplat Margaretho, vorbește?

— Ce s'a întemplat? Ce eu am prevēdut; scri-sórea ambițioasei tale stăpâne, de nou aduce în griji și amar pe domnul meu. Aș fi dorit să se fi inecat ea în Elba, atunci am avé pace de ea. Pentru ea

ș-a prepădit totă averea, încât ați este pèrlit de sărac și acum încă vré să-și omóre șoimul pentru ea.

Un suris triumfător luci în ochii camerierei false. — Pentru ce? — întrebă ea.

— Fă de te cară de aici, — strigă mâniașă bătrâna. Tu chiar așa fără de suflet ești, ca stăpâna ta. Du-te la ea, spune-i că va fi binevenită, — mie mi-e dēnsa nimic, aș dorî ca paserea asta să-i steie în gât, să se innece cu ea.

— O, nu spune asta Margaretho, — ar doré-o de sigur când ar șei, că domnul teu e așa sărac; cel puțin inse, are să-i prezenteze o mănecare rară domnișorei mele, — pentru că ea încă nu a gustat nici odată șoim fript. Dar spune-mi mie, pentru ce iubeșce contele Fridrich — așa mult acéstă pasere?

— Pentru că a fost a blāndei și nobilei sale mame, care acum e un ānger în cer.

Ochii falsei Susane se umplură de lacrimi. — Liniștește-te Margaretho — dīse ea, — ar fi păcat a frige șoimul, dā-mi-l mie, eu îl duc acasă și în locul seu îți trimit un copon gras; dar nu-ți este permis a me tradă.

Din cale afară imbucurată, promise Margaretha predând șoimul Susanei false — care se depărtă repede cu el.

În acea și la 5 ore, apărū domnișora Magdalena în castelul Albrechtsburg. Eră îmbrăcată cu cea mai precaută eleganță, — Fridrich, carele o binevenită, chiar așa se miră de aparența ei drăgălașă, pe cât fusé dēnsa de frapată când vèdū că ultimele săptămāni, ce devastāțiune făcură pe figura plină de viață a contelui. Salutarea lui fusé rece și curtenitoare, a ei neindātinat animată și amabilă. Contele conduse oșpele seu în refector și Magdalena cu durere făcū asemēnare între splendōrea ce vèduse înainte cu săptămāni în aceste încăperi — și golitatea ce domină ați în ele; între māncările luculice de atunci — și prānđul sărac ce-i se oferî ați pe mēsă.

Cu totă galanteria sa innāscută, conduse Fridrich dama la mēsă, — își ocupă locul seu — în față cu ea. Prānđul trecū — între puține cuvinte, căci Fridrich eră distras, ér Magdalena așa pētrunsă de tōte ce vèdū în giurul seu, āncāt abiā își putea reținé lacrimile. Când se sculară dela mēsă, contele Albrechtsburg dīse: — Imi pare fōrte reu onorabilă domnișorā, că numai așa prānđ frugal ț-am oferit, dar —

— Să nu vorbim de asta conte, — dīse ea cu un glas vesel, ce inse i erā departe a simți, — nici odată nu am māncat o găină mai gustuōsă, ca acēsta.

— Imi pare fōrte bine, de a-ți fi ghicit plăcerea — respunse Fridrich — dar permite-mi a-ți descoperi o greșelă. Paserea din care ai māncat, nu a fost găină ci — șoimul meu.

— Șoimul dtale iubit? — întrebă Magdalena, cu o mirare prefăcută.

— Acela, domnișorā mea.

— Fridrich! strigă ea cu un glas, de care contele se cutremură.

Mut de mirare, vèdū dēnsul, pe ambițioșā Magdalenă — erumpēnd în lacrimi. Dar ea se reculese iute și cu fața palidă, cu glas lin dīse:

— Fridrich, noi ați ne despărțim pentru totdeuna și eu am venit să te rog de iertare. Dta întotdeuna m'ai tratat cu stimă și devotament, eu — amorul dtale l'am resplătit cu recelă și batjocură. Me poți dle iertă?

— De sigur — respunse Fridrich, la aparență cu recelă — și totuș cu simțeminte, produse de acéstă amabilitate estraordinară, și pe cari, numai cu mare greutate le putea ascunde. — Te-am iubit,

se pōte că te-am obosit cu doveđi perseverante, — merit o lecțiune, am și primit-o, căci —

— Oprește-te, și me ascultă, — îl intrerupse Magdalena. — Decă mărturisirea ce am să-ți fac, îți va păré ceva nefemeesc — fie-mi scusă, că me simțesc datōre a-ți da satisfacție, ce numai pe acéstă cale se pōte implinî. Eu sūnt avută — pecum se spune, cea mai avută eredă în tōtă Germania. Din pruncie am purtat frică, a nu devenî cândva soția cuiva — din interes pentru averea mea, — și o căsătorie fără amor imi părea grozavă, mai grozavă decăt mōrtea. Ōmenii — pe cari i-am cređut de cei mai buni prieteni ai mei, imi spuneau că și dtale îți este numai de averea mea. Nu am cređut, — am voit să te pun la probă mai nainte. În prejudețele mele am mers pré departe, și am perdut ce-am avut mai scump decăt viața — amorul dtale.

— Magdalenă! — exclamă contele.

— Māne plec spre Anglia, continuă ea, fără a se lāsă intreruptă — spre a nu mai rentōrce. Nu am putut plecā până nu ț-am cerut iertarea, fără de a-ți spune, că decă ț-am pricinuit dureri, eu chiar așa — dōr mai mult — am suferit, fiind numită fără simțeminte, de acea ființă, pe care singurā am iubit-o pe pāmēt, pe care —

Nu putū continuā, căci se simți cuprinsă de brațele lui, și acoperită de sărutări ferbinți. Câteva momente odihni în brațele lui, — apoi roșind, cu fața plină de lacrimi se desfăcū din îmbrățișarea lui și grābi din odaie. Peste câteva clipe rentōrse cu o corfă, ce o întinse lui Fridrich; el deschise corfa și dintr'ēnsa sburā — șoimul seu. Ea își ascunse fața sa frumōsă pe umērul lui și dīse: — Ia-me iubite Fridrich, tu prin amorul teu neegoist — m'ai invins, care iubire mi-a jertfiit tot, ce ț-a mai ramas — suvenirea dela maică-ta — șoimul.

Lucreția Suciu.

Contesa Palatina.

— După H. Heine. —

Contesa Iutta, Palatină,

Cu o bătrână servitoare,

Străbate-a Rhinului vultōre

L'a lunei galbēnă lumină.

Contesa dīce: »Veđi tu sorții

»Cum me urmēzā 'n lumea tōtă?...

»Sūnt șapte mōrți ce 'n nōpte 'nnōtā...

»Ce trist innōtā 'n nōpte mōrții!

»Ei au fost șapte-odiniōră,

»Innalți, frumoși și tineri āngeri,

»Purtānd în ochi câte-o comōră

»Dintre-ale cerului resfrāngeri!

»A me iubi mi-au dat cuvēntul,

»Și pentru-a-și ține jurāmētul,

»I-am innecat în flōrea forții...

»Ce trist innōtā 'n nōpte mōrții!«

Dar luntrea fuge peste valori...

Un ris s'aude pān la maluri...

Contesa ride!... — Ris de jale!...

Cadavrele se duc la vale,

Și ochii lor sticloși, — la lună

Sclipeșc grozav, — pe când resunā

Dela castel, din pragul porții:

»Ce trist innōtā 'n nōpte mōrții!«

Al. A. Macedonschi.

Copila si florile.

Grivița.

(Urmare.)

Pe lângă acest ordin general al căpeteniei armatei de Vest cătră toate corpurile din giurul Plevnei, corpul român primise dela comandantul seu direct, general Cernat, un ordin special și amănunțit cuprindând instrucțiuni pentru trupe în privința formațiunii colonelilor de atac, și a chipului cum densele trebuiesc să esecute asaltul.

Reproducem aci cuprinderea acestor instrucțiuni :

Ordin de ți No. 54.

Mâne, 30 august, corpul de armată român va da asalt redutei celei mari care se află în fața pozițiilor sale. Divisia 4-a va da pentru atac o colonă de 4 batalioane sub ordinile unui comandant special ; această colonă va fi adunată în vâlcea care se află în dosul aripei drepte a pozițiunii sale înaintate, la ora 5 de dimineață.

Divisia a 3-a va da asemenea o colonă de 4 batalioane care trebuie să fiă adunată în aceeași vâlcea, la dreapta divisei a 4-a la ora 12 din ți ; batalioanele acestei colone vor fi aduse pe pozițiune pe rând la o oră și jumătate unul după altul, astfel ca la ora 12 din ți să fie toate adunate în șa vâlcea. Acastă colonă va avea un comandant special.

Formațiunea colonelilor de atac va fi cea următoare :

Cel dintei batalion în tiraliori, având printre ei pelotone cari vor duce scările, fascinele, gabioanele, sacii de pământ ; aceste pelotone vor avea pușca în bandolieră și nu trebuie nici odată să tragă.

Cel d'al doilea batalion se va urcă la asalt, format în colone de companiă. Batalioanele al 3-lea și al 4-lea vor urma în colonă de atac sub comanda imediată a comandantului colonei.

Colonele formate de cele din urmă două batalioane trebuie să urmeze la distanță cât mai apropiată și să dea asalt cu ori ce preț, decât cele din linia înteu nu reușesc.

Trbuie să se facă cunoscut tuturor omenilor ce compun colonele de atac, că perderile vor fi neînsemnate decât ajung la redută fără a se opri și fără a trage, dar perderile vor fi mari decât omenii se opresc în drum, și mai cu seamă decât se retrag.

Tiraliorii trebuie să înainteze fără a trage : ei nu vor începe focul decât când vor fi ajunși pe drumul acoperit la marginea șanțului, și vor trage numai asupra inamicului care se află pe parapete ; în acest timp pelotonele de lucrători se pogor în șanțuri și pregătesc urcarea cu uneltele cari le au : se va întrebuița pentru acesta, afară de fascine, gabioane și celelalte, toate uneltele de cari vor pute dispune corpurile.

Colonele de companiă destinate a da asaltul se pogor imediat în șanțuri și urcă parapetul.

Indată ce focul inamicului devine tare, toți ofițerii trebuie să strige „Inainte!” și să alerge pe drumul acoperit până la marginea șanțului.

Tiraliorii trebuie să rămâie tot pe drumul acoperit, să ochiescă bine pe inamic care se apără pe parapet.

Direcțiunea colonelilor este cunoscută șefilor de colone. Colona divisei a 3-a va avea n^o I. Colona divisei a 4-a va avea n° 2.

În acelaș timp o colonă rusescă de două batalioane se va urcă la asalt despre partea satului Grivița.

Pentru a protege flancul drept al asaltului și a bate ajutoarele inamice cari ar soși redutei, divisia 3-a va da încă o colonă de 3 batalioane sub un șef special, care va primi instrucții pentru punctul de plecare și direcțiunea marșului seu. Acastă colonă

se va adună la punctul de plecare, la ora care se va ficsă mâne.

Toți omenii trebuie să fie bine hrăniți și să aibă cu densii pâne și brânză pe 2 ți, și apă în bidone. Vor avea toate cartușele cu densii, vor fi în tunici fără raniți și fără mantale, chipiurile albe, dorobanții vor fi în mantale.

Divisia 4-a va trimite supă colonei sale la locul unde s'a ordonat a se adună.

Me voiu află înaintea rezervei de infanteriă, între divisia 3-a și a 4-a, dela orele 12½, înainte. Redută fiind luată, șefii de colone nu vor lăsa înăuntru decât numărul necesar de omeni pentru a ocupa linia de foc a redutei ; se vor adună rezervele pe flancurile sale întărindu-se imediat.

Divisia 4-a va da artileria trebuinciosă spre a armă indată redută după luarea ei, restul artileriei acestei divisiuni va căută poziții pe flancurile redute, de unde se pôte mai bine bate terenul înainte.

Trupa și trăsurile bateriilor vor fi reprovizionate ; colonele de munții se vor conforma ordinului n° 50. Momentul atacului se va da mâne.

Dat la Verbița la 29 august (10 septembrie) 1877.

General Cernat.

După ce inseră, tunurile române și ruse își urmară tragerea la lungi intervale. O noapte întunecată se întinse peste câmpii, cerul se acoperise de nori groși cari se revărsară în plouă abundentă până la țiua. Umedă și rece fu pentru oștile de pe delurile și din văile Plevnei acest ajun al luptei, astă veceră a bătăliei ; și negreșit că pentru odihna trupului și sufletului ostașului care are să infrunte a doua ți atata trudă și primejdiă, o noapte caldă și dulce este o adevărată fericire. N'avură acest noroc trupele aliate ; mulți, deci, nu dormiră bine, ori nu dormiră de loc în noaptea de 29 spre 30 august st. v. în giurul Plevnei. Mișcarea și pregătirile unui fapt însemnat se simțiau încă târziu prin tabere ; călăreți ducând ordine, șefi făcând un rond seu o ultimă inspecțiă, furgone mergând să reinnoiescă munițiunile treceau prin umbra nopții. Peste corturile ofițerilor, ca și în giurul focurilor de tăciuni jumătate stinși din campamentele și bivouacurile soldaților, greu se animă somnul pe vreme așa de neplăcută și în momentele serioase ale unui asemenea ajun. Oștile atunci cugetă, și gândurile atator mii de capete, simțirile atator mii de inimi cari privesc liniștit mórtea în față, pe cari câteva ore, numai, le despart, pôte, de veciniciă și de glorios șfêrșit, toate aceste gânduri, toate aceste simțiri se topesc într'o singură și mare gândire, într'un sentiment unic și puternic care devine cugetul tuturor, spiritul armatei întregi care atunci cercetază, judecă, hotărășce.

Să vedem care eră acel cuget, acel spirit general care însuflețiă armatele română și rusescă în ajunul al treiei bătălii ce avea să se dea înaintea Plevnei.

Am spus motivele strategice, necesitățile politice de ordine internă și esternă cari determinaseră pe comandamentul superior rus a pune mare stăruință în a se da acesta bătăliă. Nu numai statul-major, marele-duce Nicolae și însuș împêratul doriau cât mai curând să se începă această luptă ; armata rusescă intrăgă o chiamă cu mare nerăbdare ca rēsbunarea înfrângerilor suferite, ca restabilirea prestigiului atins. Dela general până la soldat, nimeni nu punea în indoieleă rezultatul, toți erau siguri că Plevna va căde a doua ți, și tēma cea mai mare a Rușilor fusese pân' aci ca nu cumva Osman pașă, cu oștirēa-i, să se retragă, cum se presupuse un moment în cvartierul rusesc de pe demonstrațiunile de eșire

ale Turcilor spre Vest, in partea cavaleriei noastre de peste Vid. »Noapte bună«, diceau in séra de 29 august bravii ofițeri ruși, cari nu se indoiu de vitejia și devotamentul soldaților ce comandau, »mâne séra să dormim in Plevna!« Multe nopți, și nopțe vecinică pentru mulți, avea încă să-i despartă d'acea fericită nopțe. Dar Rușii erau convinși atunci, că numărul trupelor și superioritatea in toate privirile erau in partea lor. »Ordonăți, Măria Văstră«, dicea Domnitorului colonelul Novitzki, sub-șeful de stat-major al generalului Zotof, »ordonăți, și Plevna va căde.« Acastă incredere a Rușilor mai eră crescută printr'un alt argument, nu de domeniul strategiei, este adevărat, dar care dovedia cât de adânc și atingător este cultul soldatului rus pentru Țar. Ziua bătăliei eră și ziua Stului Alesandru, patronul împăratului. Nu se putea ca in asemenea și sub ochii suveranului seu, fiecare ostaș rus să nu lupte ca un leu, să nu facă imposibilul și să nu fie invingător.

»Soldați«, dicea Napoleon, »ați este aniversara când ați invins la Marengo:« séu »vedeți! asta e sórele dela Austerlitz:« dar pe lângă sóre séu aniversarâ vestită, marele căpitan căută și alți aucsiliari, se ingrijiă mai vârtos de acei factori tactici și strategici cu cari își asigură victoria.

Nu același ca in armata rusescă eră sentimentul armatei române in séra de 29 august. Dênsa șciea — căci ori cât de discrete ar fi părerile, ori cât de tainice decisiunile consiliilor de răsboiu, din aplicațiunea ce li se dá, din măsurile ce se iau, ofițerii inteligenți și o intrégă armată nu pot să nu aile, să nu ghicescă ceva — dênsa șciea că Domnul ei nu împărtășiă vederile statului-major rusesc asupra planului de atac in contra Plevnei. Dispozițiunile înțelepte de a se asigură și întări liniile de retragere, dovediau armatei române, că comandantul ei nu se amăgia cu nălucirea unei sigure isbândi, și își luă zălôge in contra întâmplărei. Ea mai vedea inaintea ei pozițiunile și tăriile vrășmașului, și eră destul de deștéptă ca să apretuiască și să judece.

Cu toate acestea, mare eră dorința și mare nerăbdarea oștirea româneșci de a merge la luptă, chiar și decă nu eră cert rezultatul in părerea șefului, ca și in propria ei părere. O adâncă mulțămire eră in sufletul acestei oștiri vedând pe Domnul seu neindoindu-se de al ei devotament, rezimându-se in a ei vitejiă și pornind-o, și cu sortți protivnici, in bătăia. Nobilă și virilă incredere reciprocă între căpitan și óste, răsad pururea viu și puternic de fapte mari! »Iti sântem recunoscători,« grăia in cugetul și lucia in ochii fiecărui ostaș român, »iti sântem recunoscători, Căpetenie și Voivod al nostru, că nu te sfîesci la greu să mergi cu noi, căci acolo s'arată omul, acolo ne-a trimis Țera, acolo ne știu mamele, sociile, surorile cari plâng, dar se mândresc. »La greu, nu la ușure mers-au părinții noștri la Rovină și la Valea-Albă, la Codrul Cosminului, la Călugăreni și in atâtea locuri de credință a bărbăției lor; la greu, nu la ușure vrem să dovedim că au bérffit aceia cari au dis, că a perit virtutea strămoșescă din nêmul românesc.«

(Va urmă.)

T. C. Văcărescu.

Poesii populare.

— Din comitatul Solnoc-Doboca. —

Frunză verde stejărel,
Când eram eu tinerel,
Luam drumul dealungul,
Dealungul și de-a latul,

Care mândră me vedea,
Cu mânuța că-mi făcea,
Porțile că-mi deschidea,
Focu 'n vatră-l desvêliă!
Făclii pe măsă punea,
In casă că me poștiă,
Și din gură că-mi dicea:
— Vino bade pe-acolea,
Că tu ești de séma mea!
Și cu vin că me cinstiă,
Nume mie că-mi punea,
Spate late de voinic,
Buze moi de copil mic.
Frunză verde lemn dubit,
După ce-am îmbêtrănit,
Luam satul dealungul,
Dealungul și de-a latul,
Care mândră me vedea,
Ca pe căni me hêrêiă,
Și din gură că-mi dicea:
— Ce cați bade pe-acolea,
Că nu ești de séma mea!
Porțile că-mi inchidea,
Făcliile le stingea,
Focu 'n vatră 'nvêluiă,
Nume mie că-mi punea,
Spate late 'ncărjobate,
Buze moi debalazate.

Dela unul pân' la doi,
Aștept puica pe la noi;
Dela doi până la trei,
Aștept dór puica-a veni;
Dela trei și pân' la patru,
Aștept puica pe la pôrtă;
Dela patru pân' la cinci,
Aștept puica tot pe-aici;
Dela cinci până la șesă,
Puica mea nu vré să iêsă;
Dela șesă pân' la șapte,
Puica mea nu se mai vede;
Dela șapte pân' la opt,
Sufletul in mine-i mort;
Dela opt și pân' la nouă,
Sufletul mi-i rupt in dôue;
Dela nouă pân' la dece,
Înima mi-i tótă rece.

Ieși puicuță până 'n prag,
Și-mi pune mâna la cap,
Și me 'ntrebă de ce zac,
Eu nu zac nici de-o bôlă,
Dorul puicii me omôră,
Și eu nu zac nici de-un reu,
Dară zac de dorul teu

Légănă-te frunzuliță,
Că nu vine-al meu bădiță,
Plânge și tu cum plâng eu,
Ce-am iubit nu e al meu.

Șcii tu mândră ce-aș vré eu,
Să fiu flóre 'n sinul teu,
Și când rogi pe Dunneșeu,
Să pëtrund in peptul teu,
Să ved cum arde de greu,
Și de sânt 'n gândul teu.

Poți fi lele ca o cruce,
Decă măta veste-ți duce;
Poți fi lele ca o flóre,
Decă măta-i beutóre.

Culese de:

Laura Veturia Mureșan.

Cronică vienesă.

(Expozițiunea internațională iubiliară de artă.)

Dela începutul lui martie posedă Viena o expozițiune festivă artistică, care se poate asemăna cu tot dreptul cu cea de acum doi ani grandioasă din Berlin. Motivul acestei expozițiuni internaționale este iubileul de 40 ani al Majestății Sale c. reg. Ce avânt a luat arta austriacă dela suirea pe tron a Majestății Sale și cum s'a redicat și infrumusețat Viena cu edificie monumentale și opuri de artă, este știut; Majestatea sa este un mare cunoscător de artă și totdeuna a fost și este un protector al ei, astfel societatea artistică a fost datore de a serba acest eveniment cu totă splendoră.

Făcând o preumblare prin expozițiune in edificiul artistic, al cărui interior in parterre s'a transformat după un plan nou in sale spațioase, privitorul rămâne uimit, așa de multe și varii sunt opurile de artă espuse. Catalogul arată mai toate numele pictorilor și sculptorilor de renume din Austro-Ungaria, Germania, Anglia, Belgia, Italia, Svedia, artiștii fiecărei națiuni își au sala lor unde le sunt espuse opurile: așa se observă despărțământul austriac, maghiar, internațional, german etc. Arangiarea tablourilor și statuelor este făcută cu mult gust și efect și expozițiunea fu foarte cercetată atât in decursul lunelor trecute, cât și acuma, de străini. Săra la lumină electrică oferiau salele un aspect pe cât se poate de interesant și lumea eră diua fiesată, in care apărea aristocrația la propunerea genialei princese Metternich in salele expozițiunii.

Dintre portretele espuse fură cu deosebire trei foarte admirate, cel al frumoasei mis Grant depins de Herkomer, Ninetta de Blaas și portretul dōmnei Ilka Pálmai, al subretei maghiare, depins de Vágo. Opul lui Herkomer este lucrat cu multă fineță și artă, coloritul foarte bine reușit, portretul reprezintă pe Catarina Grant ședēnd, ochii ei privesc in mod întrebător, figura ei stērnește admirare. Dintr'un fond cevaș depins cam albiu, apare figura interesantă, este îmbrăcată in alb, numai ici cole apare cachemirul ce o învêleşce mai gălbēiu, mânușile cele lungi in colorit chamoir se potrivesc de minime in acest colorit deschis, din care privesce fisionomia interesantă cu păr întunecat. Mis Grant e pușin decoltată și asta i șede foarte bine. Creațiunea eminentă a lui Herkomer este unul dintre primele ornamente a expozițiunii. Ninetta de Blaas reprezintă portretul unei venețiane ce privesce cu dor de pe treptele casei ei spre canal, cu mâna drēptă se razimă de pārete, cea stângă o sprijinește in șold. Figura ei captivēză momentan, sveltă, proporționată, vioitatea privesce din ochii ei albaștrii, părul blondin armoniēză cu fața interesantă ce are o nuanță fină brură. Mānile ei sânt de o frumșetă clasică, vestmēntul simplu: rochie galbēie, taliă de catun. Lângă dēnsa se observă o cadă cu rufe. Portretul dnei Pálmai înfătoșēză pe artista cum stă model sculptorului Strobl. Pe o estradă șede frumoasa dnă, totul e rosa in giurul ei, toileta cea foarte decoltată cu codă lungă, eventaiul de pene, păpușii tăiați — cu aceste armoniēză un suris grațios și buzele se par că voesc a dice ceva.

In despărțământul interrațional se poate apoi admiră bustul de marmoră al dōmnei Pálmai. Sala principală din etagiul prim este rezervată despărț-

mēntului istoric și aici se vede tot ce a creat pictura austriacă in timpul din urmă. Makart e foarte slab represintat, nici unul dintre tablourile sale mari nu este espus, se observă numai doue opuri de ale sale: portretul baronesei Teschenburg, apoi schița la »Siesta la curtea Medici.« Danon este foarte bine represintat, pe lângă tabloul seu genial »Loja lui Ioan«, se observă încă cunoscutul altar de casă, portretul literatului Ranzoni, vëndătorul orientalic de arme și Venus cu amor ce plānge. Portretul ce represintă pe Majestatea Sa ca copil, depins de Amerling și in posesiunea archiducelui Ludovic, atrage atențiunea, e o creațiune de rangul prim. Și portretele lui Thorvaldsen și Grillparzer depins de artistul de mai sus sânt interesante. Waldmüller a espus tablouri foarte drăgălașe dintre cari captivēză cu deosebire unul, ce represintă pe o jună, ce ascultă la cântul unei paseri in pădure. Daffinger, Gauermann, Schnorr și alții sânt bine represintați. Dintre artiștii moderni se distinge pictorul Eugen de Blaas de carele am amintit mai sus. Tabloul seu »Teatru de păpuși in claustru« este foarte interesant și tractēză un sujet lucrat cu multă măestrie ce represintă interiorul unui claustru venețian și cum junelor ce se află aici spre educare li se dă o producțiune teatrală de păpuși. Junele șed lângă olaltă, călugărițele in apropierea lor. Unele dintre june rid, altele privesc fără interes spre scenă și egumănesa se pare că studięză espresiunea fisionomiilor lor. Unele dintre june conversēză la fereștrile cu gratii cu părinții și consāngenii lor. Emanuel Spitzer a espus un tablou umoristic, plin de realitate »Invêțătōresa vine«, o mulțime de copile cântă, jōcă, sar, așa dicēnd rēstōrnă școla, încă câteva minute și invêțătōresa o să apară, momentul e foarte caracteristic și lucrat cu multă înțelegere. Fridländer a espus mai multe tablouri, acōror sujete sânt scene din viața invalidiilor. Foarte interesant e tabloul lui Ruben »San Marco in timpul iernei« ce represintă pe un călugăr ce trece cu capul plecat peste piața San Marco acoperită de nea, scena face impresiune. Mic inse foarte bine reușit e tabloul lui Hugo Charlemont »Așteptarea.« Intre pictorii de portrete austriaci este Angeli in timpul de acuma cel mai renumit, ceea ce este de admirat la opurile sale este eleganța și acēta caracterisēză portretele sale espuse: portretul pictorului Achenbach, a fiului seu, a contesei Zichy. Portretul unui nobil de Sigismund L' Allemand este foarte bine lucrat, asemenea portretul unei dame de Stauffer. In pasteles escelēză pictorii Frōschl și Trentin.

Dintre pictorii de ținuturi, peysage, escelēză ca cel mai fin Emil Schinler, apoi Robert Rus. Ca pictor de animale se distinge Pausinger și alătorea cu el Rudolf Huber, acōrui creațiuni sânt eminente. Passigni și Schwaiger au espus aquarele frumose. Matejko a espus doue studii nu prē reușite.

In despărțământul maghiar atrag atențiunea portretul ministrului președinte Tisza de Iulius Benzur, portretul frumos al unei dame de Vastagh, cela a lui Liszt de Munkácsi și cela a lui Bauernfeld depins de artista Vilma de Parlaghy. Foarte interesante sânt aici tablourile ce represintă scene din viața poporală. cele mai multe sânt posesiunea Majestății Sale c. reg. Tabloul »Cel ce nu se imbunătățește« de Aggházi și »Inaintea judelui« de Bihari sânt opuri eminente. Pe »Cel ce nu se imbunătățește« il represintă tabloul ședēnd in crășmă cu o muiere și mai mulți fărtați, soția sa cu pruncul in brațe il chiamă să mergă acasă. Caracterele sânt foarte bine reușite. Afară de acestea sânt de admirat tablouri de Roskoviz, peysage escelente de Telepy, Spányi, Ligeti și alții. Ca pictor de animale se distinge aici Bela

Pălik cu tabloul seu »oia și mielușei.« Pictura religioasă este reprezentată prin o punere în mormânt a lui Christos de Schmidt, destinată pentru Schottenkirche de aici și éráș prin un tablou cu asemenea sujet de Krämer.

Despărțământul german este mai bogat în tablouri istorice, tablouri și sculpturi. Tablourile de Schuh »General Seydlitz în Rosbach« și »General Ziethen în Hengersdorf« reprezintă pe cei doi mai poporali paladini ai lui Friedrich cel mare. Portretul lui Bismark depins de Leubach nu pré face efect, trăsurile feței apar pré dur caracterisate. Bustul lui Bismark de Begas, precum și acela al împératului Friedrich și al principelui de corónă Vilhelm tot de acest artist sânt cele mai reușite busturi din totă esposițiunea. Celelalte portrete istorice nu sânt pré de tot reușite, așa portretul lui Helmhobn și Mommensen de Knaus. Interesant și cu multă corectitate în colorit și precauțiune în prelucrare este tabloul lui Anton de Werner »Regele Vilhelm în mausoleul din Charlottenburg.« Acest tablou reprezintă interiorul mausoleului cu sarcophagele reginei Luisa și al lui Friedrich Vilhelm al III-lea, de deasupra cade lumina albastră pe columnele verđii și regele carele e fórte bine nimerit stă la picioarele sarcofagelor. Vautier are espuse 2 opuri pline de măestrie. »In ora grea« și »Jucătorii de schah,« Menzel are un tablou plin de înțelegere »Rentórcerea procesiunii« precum și mai multe aquarele. Kaulbach a espus portretul unei dame a cărei figură și arangiere aminteșce la renumitul portret »Die Lautenschlägerin.« Măestrul Deffreger este reprezentat cu doué opuri deja cunoscute »Der Salontiroler« și »Auf der Alm.« Vauelbach mai are espus și portretul principelui reginte de Bavaria în mărime naturală. Pictura în peysage este fórte bine reprezentată, așa tabloul lui Hertel »peysagiu cu nimfe ce vénéză«, apoi tabloul lui Stal »Finea sesonului« sânt fórte bine reușite. Fórte frumoșe sânt: peysagiul la lună și golful de Neapolea de Achenbach, apoi »Boi arând« de Zügel. Tablouri ce reprezintă peysage de mare, ținute muntóse, sânt multe espuse; apoi statue, așa Psyhe de Eberlein, grupa de bronz Satyr și amor de Sommer, apoi schinteia electrică de Begas și altele. Grupa lui Begas e fórte interesantă și menită pentru un candelabru cu lumină electrică, intrégă simbolisarea grupei reprezintă atingerea polilor electrici prin o imbrătoșare de amor. Pe o stâncă stă o fată ce se ține cu mâna stângă de trunchiul unui palm, din a cărui frunză atêrnă doi struguri mari meniți pentru lumina electrică, densa se plécă să sărute pe amantul ei carele razemându-și genunhiele drept de stâncă, o imbrătoșeză.

Intre tablourile belgice sânt portrete frumoșe de Emile Wauters în mărime naturală, apoi Cooxmans a espus un peysagiu frumos de iernă, Robert portretul contelui Merode și Verhaus se presintă cu mai multe peysagiuri interesante. Intre opurile engleze atrag atenziunea deosebite aquarele, a căror posesórá este regina Angliei. Artiștii svediani esceleză în peysagiuri de lună și mare. În sala internațională pe lângă multele tablouri amintesc tabloul lui Roszaks »General Chlopiki«, apoi un tablou de Moreno. Intre italieni se destinge Rotta cu tabloul seu »Têrg.« Mulțimea tablourilor, statuelor, medailor e așa de mare, încât nu e posibil a le descrie și aminti pe tóte. Esposițiunea acésta interesantă se incheiá cu începutul lui iuniu, de-órece cele mai multe tablouri din densa o să infrumșeteze esposițiunea internațională artistică din München.

Valeriu Rusu.

Copila și florile.

— La ilustrațiunea de pe pagina 281. —

Véra a sosit. Natura tótă se resfață 'n splendóre. Câmpiile și delurile sânt verđi. Un covor admirabil acopere văile și munții.

Corul paserilor cântă în crânguri și 'n holdele mănóse lucrători sirguincioși furnică, cercându-și pânea de tóte ăilele. Pretotindenii veselie, bucurie și fericire; pretotindenii viétă.

Copila s'a sculat des de dimineță și s'a dus la câmp să culégă flori. Dar tot culegênd, timpul a inaintat. Étă sórele e sus. Arde. Dar nici că-i pasă; ea ș-a umplut brațul și pălăria cu flori și vine fericită cătră casă.

Ce buchete frumoșe o să lege ea din ele! Cel mai frumos mamei. Al doile ... șieși. Ba nu! Dar să nu o tradăm!

I. H.

Bonbone.

O bună păcală.

Directorele unui mic ăiar dintr'un insemnat oraș francez din provincie, publică acum câteva ăile următórea înșciințare, în capul foii sale:

»Comerciantele care mi-a vëndut, sêptemána trecută, o butelie de limonadă amestecată cu vitriol, în locul unei butelii de șampanie, este invitat a-mi trimite în douézeci și patru de ore o butelie de șampanie adevérată; în cazul contrar, voi publică numele și adresa acestui industrial, pentru ca publicul să șcie a se feri de dênsul!»

A doua ăi, directorele foii de care este vorba primă fără să plătêscă nimic, câte o butelie de cea mai bună șampanie dela fiecare comerciantă de vinuri din oraș!

*

Un financiar cunoscut adreséză câteva consilii fiului seu:

— Onestitatea înainte de tóte, copile. Uite, alaltăeri, un client s'a înșelat cu ocașiunea unei plăți: în loc de patru mii de franci, mi-a numêrat cinci mii...

— Ei bine?

— Am dat cinci sute de franci, asociatului meu.

*

Un om vine să cêră celebrului Marlborough protecțiunea sa pentru a dobândi o funcțiune.

— Milord, i ăice el, am 23.000 de lei la dispoșițiunea dtale decă o dobândesc și ve dau parola mea de onóre, că nu voi spune nimenui nimic.

— Dă-mi 50.000, i respunde Marlborough și poți să spui la tótă lumea.

*

— Dle. ăicea un cărciumar unui domn care eră aprópe să plece fără să plătêscă, decă se va întêmplă să perdeți portfoiul, să nu uitați că la mine nu l'afi scos din buzunar.

*

Un coafor cătră unul din clienții sei:

— Cu sistema mea n'au să mai fie capete pleșuve!

— Și care este mijlocul întrebuintat de dta?

— Peruca!

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare. Carmen Sylva va publică în curênd un volum nou, care va conține o tragedie și o comedie. — Dl Ionescu-Gion va da 'n curênd sub țipar

opera sa »Manual de poetică română«, despre care mai vorbirăm în colónele foi noastre.

Rogare către toți domnii autori de cărți pentru școlile noastre elementare. Având în vedere, că uniformitatea învățământului promovează mult dezvoltarea culturală a popórelor, și dorind și noi ca poporul nostru să pășescă asemenea cu celelalte popóre conlocuitoare, am cugetat să nisum către ajungerea acestui scop, recomandând învățătorilor dela școlile noastre elementare să folosescă la propunere pe cele mai bune cărți didactice, și în cât este posibil, să avem în toate școlile elementare tot aceleși manuale. Cutezăm dară a ne adresă către toți dd. autori de cărți didactice elementare, și ai rogă ca în timp de 14 zile dela publicarea acestei rogări să binevoiescă a ne trimite câte un exemplar din opurile dlor, ca apoi comisiunea esmisă în cauza acesta să censureze opurile și făcând raport comitetului, acesta să vină la procsima adunare generală cu propunere meritorială. Opurile să se trimită la adresa dlui Teodor Ceontea profesor preparandial în Arad. Din ședința comitetului reuniunii generale a învățătorilor români gr. or. din diecesa Aradului, ținută la 9/21 iunie 1888. Arad. 11/23 iunie 1888. Teodor Ceontea. I vice-președinte; Nicolae Ștef, I secretar.

Cătră filologii români. Dl dr. Vasile Glodâr, profesor gimnasial în Brașov, adresază filologilor români următoarele întrebări: 1. Pentru ce au prefăcut Românii în cuvântul: șerb, Șerban, șerbesc, latinește servus. Servianus, servio pe *s* latinesc în șuerătórea ș? 2. Pentru ce n'au făcut pe *e* de după *s* în *ș* seu *a*, ca în sênin și sêrin. lat. serenus? 3. Pentru ce au păstrat pe *s* și pentru ce au prefăcut pe *e* în *ș* seu în *ă* în șerbeș, șerbare, șerbătóre? 4. Ce însemnăză atât »șerb«, cât și »șerbeș« din punct de vedere etimologic. seu care este semsiologia lor etimologică? 5. Stă cuvântul nostru »șerbeș« în legătură etimologică cu cuvântul latinesc: servo,-are,-atum, și decă nu stă, atunci care este etimologia cuvântului nostru »serbez«?

Legea din 1886, articolul XXIX. despre redactarea cólórelor de carte funduală seu noua carte funduală, a eșit și în limba română, tradusă și esplicată după textul oficial original, de dl Pavel Rotariu, avocat în Timișóra. La broșură se alătură și un formular. Prețul 30 cr. Se află de vânzare la traducătorul în Timișóra.

Revistă. Se anunță că la 15/27 iulie va apăre la Bucureși o nouă revistă lunară, intitulată »Miron Costin«, având de scop instruirea masselor poporului român.

Diaristic. Dl Șecășan, care a fost espulsat din România pentru agitațiuni irredentiste și în urmă a fost grațiat, anunță că va scóte în curând un diar mare la Bucureși.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Societatea pentru fond de teatru român. Comitetul Societății, al cărui sediu e Budapesta, a ținut în săptămána trecută vineri ședință, în care s'a ocupat special cu raportul către viitórea adunare generală. Acesta, după cum se știe, se va ține la Lugóș, unde societatea a fost invitată cu ocasiunea adunării generale din Oravița, în anul trecut. Acesta adunare, care în toate privințele promise a fi interesantă, are să formeze o epocă în istoria societății, căci acolo societatea va face primul pas pentru realizarea ideii d'a înființa un teatru național românesc: anume va defige un premiu de 300 fl. pentru cea mai bună piesă originală. Terminul adunării se va ficsă în curând de către inteligința română din Lugóș.

Teatrul Dacla, în Bucureși. Pe 16/28 iunie, s'a anunțat o reprezentațiune estraordinară: »Liberalele Naționale«, revistă politică și umoristică a anilor 1887 și 1888. — Tabloul I. Constituția și ordonanța polițienescă. Fânică Biban. Pesta bovină. Delicateță. Gunóie particulare. Dragoste la cataramă. Cascaval Național. Așă e! Móșe-ta! Cumulul. Divorțul. Cărți de vizită. Flagrant delict. Un inel perdut. — Tabloul II. Industrie națională. Pastile Girodel. Revoluție! Apa de aur. Doue mahalagióice. Glas de clopot. Tare în apostrofă. O palmă 5000 fr. Judecata lui Solomon. La mânăstire! Budgetul! Desperarea. Moftul de Carnaval. — Tabloul III. Imbogățire prin desperare. Eróre și minciuni. Materie pentru diare. Voi veghiă! Dimisiunea irevocabilă. Monoclori. Politică cu stomacul gol. Ghiță Berbecu. Anghină, gușter, tignafes, oftică și choleră. Foc! — Tabloul IV. Banchet. L'Etoile Roumaine. Regretabil! Beție sadea. Carantină. Mórtea. Vox populi, vox dei. Marș.

Concert în Cernăuți. La 4/16 iulie, după miédădi la 4 ore, în ziua în care la Cernăuți se va consacra monumentul lui A. Pumnul, óșpeții și stimătorii nemuritorului profesor se vor intruni în localitățile societății filarmonice »Armonia« de acolo. Programul acestei intruniri este: 1. Imnul poporal eșcutat în cor de Societatea filarmonică »Armonia«; 2. Imn festiv, poesia de Vasile Bumbacu, musica de Eusebiu Mandicevschi; cor eșcutat de Societatea filarmonică »Armonia«; 3. Cuvântare comemorativă de dr. Ioan al lui G. Sbiera, întéia parte; 4. Dulce Bucovină, poesia de Vasile Alesandri, musica și eșcutarea de Societatea filarmonică »Armonia«; 5. Cuvântare comemorativă de dr. Ioan al lui G. Sbiera, partea a doua; 6. Limba românescă, poesia de George Sion, musica și cântarea de Societatea filarmonică »Armonia«; 7. Discurs comemorativ de Ioan Bumbacu profesorul de limba și literatura română la gimnasiul superior c. r. din Cernăuți; 8. Discurs de un represintant al Societății academice »Juminea«.

Musicalii noue. La N. Cosma în Iași au apărut de curând: »Foc«, galop pentru pian, de C. Decker, dedicat dlui căpitan M. Costiescu, prețul 1 leu; »Doina polca-mazurca« pentru pian, de Anton Muntean, edițiunea a doua, prețul 1 leu.

CE ENOU?

Șciri personale. *Maj.* Sa regele a dăruit câte 100 fl. pentru bisericile și școlile gr. c. din Sêplac și Șeitin, 200 fl. pentru biserica gr. c. din Mercurea. — *Moștenitorul de tron Rudolf* va luă parte în tóamna viitóre la manevrele corpului de armată din Ardeal și le va comandă ênsuș. — *Dl Ștefan Velovan*, directorul institutului pedagogic diecesan din Caransebeș, a fost poftit de ministrul de agricultură, industrie și comerț al României, să studieze organizațiunea școlólor de comerț din Austria și să presinte un raport amênunțit pentru organizarea școlólor comerciale din România. — *Dl V. Alesandri* în luna viitóre are să sosescă din Paris la Bucureși, de unde va merge la Sinaia. — *Dl Nicolae Ionescu*, asistând la serbările din Bolonia, ca represintant al universității din Iași, a primit diploma de laureat ad honorem al acelei universități. — *Dșóra Zoe Grant* a fost numită directóre a Asilului Elena Dómna din Bucureși. — *Dl dr. Emil Fekete Negruțiu*, medic militar în rezervă, s'a mutat din Cluș la Gherla, unde s'a stabilit definitiv. — *Dl dr. George Ilea* a făcut zilele trecute censura de advocat la Budapesta.

Hymen. *Dl dr. George Dobrin*, candidat de advocat în Lugóș, și dșóra Elena Radulescu, fiica dlui Constantin Radulescu, advocat tot acolo, la 17 iunie

ș-au serbat cununia. — *Dl Radu R. Pascu* și *dra Zoe A. Zănescu*, s'au cununat în Brașov, la 19 iunie. — *Dl George M. Zănescu*, comerciant în Brașov, s'a fidațat cu *dra Eugenia Aritonovici* în Băcău, România.

Asociațiunea transilvană. Cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român din Transilvania, ce se va ține în Abrud în 5 august a anului curent st. n. și zilele următoare, se vor aranja: 1. În 7 august excursiune și maiial la »Detunata.« 2. În 8 august excursiune la minele erariale și la »Cetatea Romanilor« în Roșia-montană. 3. În 9 august excursiune la cataracta și delurile de melci din Vidra-inferioară. 4. În 10 august excursiune la »Ghețarul« din Scărișoara. Domnii, dăminele și dșorele, care voesc a participa la menționata adunare și la amintitele excursiuni, sânt rogați a se insinua la *dl Mihaiu Cîrlea* în Abrud cel mult până în 26 iulie a. e., pentru ca comitetul arangiator să pôtă face dispozițiuni pentru cvartir, trăsuri și cai, la din contră comitetul arangiator nu va responde pentru neajunsuri obveniende. — *La Mureș-Ludoș* în 10 iulie se va ține adunarea despărțemântului din părțile acelea, care de sigur va fi bine cercetată.

Monumentul lui Aron Pumnul. Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina a redicat un monument la mormântul lui Aron Pumnul în Cernăuți. Consacrarea acestuia se va face la 4/16 iulie, după programul următor: 1. Dimineața, la 8 ore, serviciu dumnezeesc în biserica catedrală, celebrat de Eminentă Sa Inaltpresăntitul arhiepiscop *dr. Silvestru Morariu*; 2. La 10 ore excursiune în corpore dela catedrală la ținterim la monument; 3. La 10^{1/2} ore sfințirea monumentului de cătră Eminentă Sa Inaltpresăntitul arhiepiscop și mitropolit *dr. Silvestru Morariu*; 4. Cuvântare comemorativă de protoprovterul-staurofor, profesorul *dr. Vasile Mitrofanoviciu*; 5. Imn comemorativ, poezia de *Const. Morariu*, muzica și esecutarea de Societatea filarmonică »Armonia.« În aceeași zi după mieđădi se va ține o intrunire în localitățile societății filarmonice »Armonia«, al cărei program îl publicăm mai sus în rubrica »Teatru și muzică«. Serbarea se va incheia sêra la 9 ore printr'un ospet al invetăceilor și stimătorilor lui A. Pumnul.

Petrecere de vără. *Junimea română academică din Chior* și din comitatele vecine va aranja la 12 iulie în Șomcuta-mare o petrecere de vără cu tomboală, în favorul fondului filantropic al internatului de școlari gimnasiști care se va inființa în Baia-mare. Comitetul arangiator: *Vasiliu Indre* președinte, *Gavriel Szabó* vice-președinte, *Victor Marc* secretar, *Vasiliu Dragoș* cassar, *Vasiliu Butean*, *Emil Bran*, *Laurențiu Bran*, *Gavriel Berinde*, *Antoni Csige*, *Ioan Geție*, *Alesandru Geție*, *Alecsa Hosszu*, *Nicolau Hosszu*, *Octaviu Ath. Cotoțiu*, *Ioan Chiș*, *Vasiliu Leeșiu*, *Em. Leményi*, *Simeon Meciu*, *Alesandru Mic*, *Victor Olșavszky*, *Georgiu Pop*, *Augustin Paul*, *Mihai Pop de Băseșci*, *Mihai Pop de Orța*, *Ludovic Pap*, *Ioan Savanyu*, *Simeon Szabó*, *Stefan Szabó*, *Nicolau Tinc*, *Petru Vaida*, *Vasiliu Vaida* membrii comitetului.

Reuniunea femeilor române din Mediaș și giur va ține adunarea sa generală în anul acesta la 11 iulie st. n. după mieđădi la 2 ore în școla gr. e. din Mediaș, la care se invită toți bărbații de consiliu ai reuniunii, membrii comitetului, membrii fondatori și ordinari, precum și ori care binevoitor. Presidenta reuniunii e dămna *Maria Roman*.

Reuniunea română de agricultură din Sibiu. Duminecă în 1 iulie st. n. se va ține în comuna Seliște o ședință publică a comitetului acestei reuniuni:

ședința se va ține în sala cea mare a școlei, se va incepe la 10 ore a. m. și în decursul ei se va discută cestiunea economiei de vite în ținutul »Mărginimei«, se vor face încercări practice din pomologie, și în fine se va ține un discurs despre însemnătatea reuniunilor agricole la noi.

Un nou institut de credit. La Lugoș s'a pornit încă mai de mult o mișcare pentru inființarea unui institut de credit și de economii: capitalul de 55.000 fl. s'a și asigurat, ba din el s'a și plătit 10% adecă 5500 fl. Acuma dară, în numele fundatorilor, *dl C. Radulescu* invită pe acționari la prima adunare generală, care se va ține la Lugoș în sala otelului »Concordia« ađi sâmbătă la 17/29 iunie după mieđădi la 3 ore.

Delegațiunile ș-au incheiat ședințele votând tôte sumele cerute. În ședința dela 6/18 iunie a delegațiunii austriace, *dl Nicolae Dumba*, român macedonean din tată în fiu, a vorbit despre șfortările naționalităților din Macedonia: dsa nu voeșce ca Românii macedoneni să continue lupta pentru naționalitate în contra grecilor cutropitori și a cerut, ca prin influința ce guvernul austro-ungar are și ține să aibă în peninsula balcanică, să caute a face să ncezteze acêta luptă. *Dl Nicolae Dumba* nu doreșce alta, decăt ca poporul român-macedonean să dispară cu deșevșire de pe cartă naționalităților balcanice și să se contopescă cu poporul grec. Ministrul de esterne *Kálnoky* a respuns, că este greu d'a obține ceea ce doreșce *dl delegat*.

Esposițiunea universală din Paris și România. Guvernul român a relusat de-a luă parte în mod oficial la esposițiunea universală ce se va ține în Paris în anul 1889. Și guvernele altor țeri au declinat invitatiunea ce le-a adresat guvernul republicei franceze și cu tôte astea multe din aceste țeri vor participa la esposițiune. Inițiativa privată s'a însărcinat mai pretotundeni a luă rolul pe care guvernele, din considerațiuni curat politice, nu-l puteau indeplini. S'au format comitete naționale, care au cerut și obținut pentru țerile lor locuri cuviincioșe în sinul esposițiunii și astfel mai tôte națiunile lumii vor fi represintate la acêta mare și imposantă manifestațiune a progresului. România e una din puținele țeri, în care până acuma nu s'a făcut încă nimic în scopul acesta. Vedeând acêta, *dl Alesandru Ciurcu* s'a adresat direcțiunii generale a esposițiunii și a obținut un loc cuviincios pentru România. Acuma *dl Ciurcu* face un apel cătră români, să-i dea concursul lor, pentru a umplé acest loc intr'un mod demn de națiunea română și propune să se constituie la Bucureși un comitet care să conducă acêta mișcare.

Oglinda lumel. *Impăratul Frideric* a lăsat un testament politic pentru împăratul *Vilhelm*. Acela conține misiunile domnitorului, istoria politicei de familie și a Hohenzollernilor în general, precum și memoarele, pe care probabil le va publică împărătesa vėduvă în Londra. — *Incoronarea* părechei împărăteșci ca rege și regină a Prussiei se va face la tómnă la Königsburg. — *Impăratul Vilhelm* a rostit la 25 iunie n. cătră parlamentul german primul seu mesagiu: noul împărat s'a pronunțat categoric în favorea păcii, accectuând alianța cu Austro-Ungaria și cu Italia. — *Dieta prussiană* s'a deschis prin un mesagiu, cetit de împăratul *Vilhelm*: el a cetit mesagiul cu capul acoperit, innălțindu-ș vocea la depunerea jurământului. Mesagiul a fost mai des, dar mai ales la urmă a aprobări șgomotóse intimpinat. După cetirea lui, monarhul a intins mâna principelui de *Bismark*, care apoi a sărutat-o. — *Căsătorta principesei Victoria*, sora împăratului Germaniei, cu principela *Alesandru de Battenberg*, este deja hotărítă. Principele de *Bismark*.

cu toate piedecile și considerațiunile de ordine politică cari s'ar fi putut opune la această căsătorie și cu toate nemulțămirea la cari ea ar da naștere la curtea din Petersburg, n'a mai esitat acum nu numai de a se declara pe față în favoarea ei, ci și chiar d'a o sprijini cu autoritatea sa pe lângă împăratul. — *Impăratul Vilhelm* se va întâlni în iulie cu împăratul Francisc Iosif pe teritor austriac, ăr cu împăratul Alesandru pe teritor rusesc.

Adunare învățătorescă. Reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțământul Cluș-Turda va ține adunarea sa generală în școala din Bedecin. Cu asta ocaziune presidentul G. Prigona și secretarul A. Igna vor ceti disertațiuni.

Carte telegrafice. Ministrul de comunicațiune va introduce și va pune în circulațiune cu 1 iulie nou anumite carte telegrafice (»Tăviratlap«), care vor fi ajustate asemenea cartelor de corespondență închise. Prin această se vor pute da depeși și în acele localități, unde există numai oficii poștale. Prin aceste carte se pot da depeși în toate statele Europei. O astfel de cartă telegrafică va costă 35 cr. și se poate depeșă cu ea 5 cuvinte telegrafice pe teritorul monarhiei austro-ungare. Fiecare cuvânt mai departe costă 2 cr. și planul e a se plăti în timbre poștale, care se vor lipi pe partea din afară a cartei. Cartele telegrafice se află de vândare la toate oficiile telegrafice și de poștă, precum și la vândătorii de marce poștale; e de ajuns decât acele se aruncă și într-o ladă de epistole.

Tunuri pentru honveđi. Ministrul de resbel al Austro-Ungariei lucrăză la un proiect pentru introducerea tunurilor la Landwehri și la honveđi. În bugetul ministerului de resbel comun s'a prevăduț o sumă de un milion și jumătate pentru organizarea armatei. Această sumă se va folosi pentru investirea a 5 corpuri de Landwehri și honveđi cu tunuri și trei corpuri cu companii de tren.

Comassare conturbată. În comuna Feldiōra aprōpe de Brașov avea să se țină prima pertractare comasațională. Poporul agitat a atacat inse pe comisiune, intimpinând-o cu o plōie de petri. De asemenea a fost atacată și patrula, ce a consistat din 2 gendarmi și 6 husari. Gendarmeria a pușcat. Un sas a fost omorit, unul greu și mai mulți ușor răniți. Comisiunea s'a refugiat.

Ceea ce mișcă inima femelească. Noi sfătuim pe domni căsătoriți, de aș cōse busunarele înainte de a da să cetescă jumetății lor mai frumoșe aceste rēnduri: altfel nu garantăm pentru nimic. În Montmorency se deschise în 15 l. c. o grandioșă expozițiune de pālării de dame. La această au participat mai multe firme din Paris și au fost espuse lucrări vrednice de admirat. În ziua deschiderei se distribuira și premiile. Ca prețuitoare erau alese 12 dame din societatea parisiană și 12 artiste, între cari dōmna Judic, Graniez, ș. a. Medalia de aur o căpētă o pālăria de tul alb cu o margine formată din trandafiri tot albi. Expoziția a fost vizitată deja în prima și a deschiderei de 21.000 femei.

Șciri scurte. *Biserica din Birzeze* în Galitiā a fost tresnită în timpul serviciului divin; trei persoane au fost ucise, șese rănite greu și 230 răniți ușor. — *Fabrica de postav din Azuga* lângă Predeal în Romānia s'a aprins; grație concursului pompierilor fabricei, focul a putut fi stins; cu toate acestea paguba se urcă la 40.000 lei. — *Clădirea localului ministerului instrucțiunei publice* în Romānia va incepe cât de curēnd la București; contractul s'a subscris deja de cătră minister și antreprenor; palatul se va redicā

în strada Diaconeselor. — *Lacul grădinei Cizmeyiu* din București va fi în curēnd alimentat cu apă filtrată care va face ca aerul acestei grădini să fie cu deseversire igienic. — *O inundatiune* ce s'a produs prin vērșări de ploie a distrus orașele Leon și Sialo în America; în districtul întreg au murit în urma acesteia 1500 persoane.

Neorolog. *Maria Triff* n. Cacovan, soția dlui Simeon Triff, notar cercual în Borgo-Tiha, a încetat din viață la 22 iunie, în etate de 30 ani, lăsând în doliu familie numerosă.

Ș a r a d ă.

De Iuliana Iancovici.

Intregul e un cuvânt din patru litere, cari dau numele unui artist român. Ștergēnd litera din urmă, rămâne numirea unei vechi mēsurii de suprafață. Dacă ștergem și penultima, rămâne numele unei bancnote mari. Și în sfērșit de ștergem vocala, ne rămâne a unspredeceea literă din alfabet.

Terminul de deslegare e 15 iulie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitōrei de șac din nr. 8:

Să mōră bētrānul ce fruntea-și inclină,

Ce-și plānge trecutul de ani obosit!

Să mōră și robul ce 'n lanțuri suspinā,

Să mōră tot omul cu suflet sdrobot!

D. Bolintineanu.

Deslegare bună ni-a sosit dela dōmnele și domnișorele Emilia Pop n. Marcuș, Maria Popovici n. Cornea, Agapia Pop, Livia Budai, Eufrosina Popescu, Nina Crișan, Zoe Argeșan, Iulia Muntean și dela dnii V. Butean, Silviu Bichicean, Teodor Fekete Negruț. Premiul a fost dobândit de dșōra Agapia Pop.

Poșta Redacțiunii.

Liege. În nr. viitor. Dar vr'o cronică de acolo, despre noutățile literare, artistice și teatrale?

Dlul dr. G. Cr. A sosit în minutul din urmă. Cât mai curēnd.

Dlul I. R. în B. Ț-am respuns îndată. Așteptăm ceea ce

am cerut.

Strada polonă nr. 58. De mult timp n'am primit nimica.

Călindarul săptămānei.

Țiua sēpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminica tuturor Sfint. Mateiu c. 10, st. 37, gl. 8, a inv. 1.		
Duminică	19 Ap. Iuda frat. Dlui	1 Iuliu Teob.
Luni	20 Par. Metodiu	2 Cerc. Mariei
Mărți	21 Mart. Iulian	3 Corneliu
Mercuri	22 Mart. Eusebiu	4 Udalric
Joi	23 Mart. Agripina	5 Sarlota
Vineri	24 Ț Nașc. St. Ioan Bot.	6 Isaia prof.
Sămbătă	25 Mart. Fevronia	7 Wilibald

Semestrul prim se va încheiā cu nr. viitor.

Totodată rugām cu stăruință pe aceia cari āncă nu ș-au plătit abonamentele, să binevoiescā a le achitā, căci ne apropiām de sfērșitul semestrului și după cum anunțarām în mai multe rēnduri, noi numai cu abonamente platite regulat înainte putem sustinē fōia. Cei ce nu vreu sēu nu pot plăti regulat, să nu mai cērā dela noi jertfe imposibile, ci facā-și datoria, ori să ne inna-poieze fōia, căci astfel de »abonați« numai ne incurcā.